

foreligger, hvorefter Bondestanden kan komme til at erfare, at den ikke har det bedre end vi andre." Jeg udtrykker mig ligesaa drastisk, som jeg har hørt disse Udtalelser, og det er ikke fra faa Sider, de ere faldne. I det hele mener jeg, at der har været adskillige paa disse Sider, der have været noget for ligegyldige overfor Gennemførelsen af noget saadant som det, her foreligger. Endvidere er der en tredie Betragtning, og det er den, som hersker ude blandt, jeg tør vel nok sige, det langt overvejende Antal af Landkommunerne, nemlig dette, at de føle sig saa trygge ved den gammeldags Tilstand i Opfattelse og Samkvem mellem Befolkningens forskellige Dele, at de ikke frygte denne Lov, som her gennemføres. Endelig er der i sidste Øjeblik kommet et fjerde Moment til, som efter alt, hvad jeg har erfaret, har øvet en meget mærkværdig Virkning i Retning af at gøre det paakrævet, at dette Spørgsmaal bliver løst nu, hvorledes det saa end bliver løst, det er Paavirkningen fra alle de Menneskers Side, der ere interesserede i Lovforslag og Bevilninger om Lønningstillæg. Naar de Herrer tænke sig noget om, er det vist ogsaa deres Erfaring, og vi ere jo et Samfund med et meget stort Antal Statsemedsmænd og Statsfunktionærer. Alle disse have gaaet betagne af en stærk Frygt for, at der skulde opstaa noget storpolitisk i Retning af et Sammenstød om et Spørgsmaal som dette, der skulde have til Følge, at deres Lønningslove ikke bleve gennemførte paa Rigsdagen i indeværende Samling. Jeg har faaet mange Vink i den Retning, og der er sikkert adskillige, om hvem det samme gælder. Jeg mener derfor, at disse 4 Momenter, jeg har anført, have været medvirkende til, at man nu accepterer det ret radikale Forslag, som her foreligger.

Selv om jeg nu ogsaa ser saaledes paa Sagen, paa dens Realitet og paa, hvad der nærmere er knyttet til den, at jeg har taget den Bestemmelse, at jeg vil stemme mod det foreliggende Forslag, vil alt dette tilsammen ikke paavirke mig paa saadan Maade, at jeg kommer til at indtage en anden politisk Stilling i Almindelighed end den, jeg har indtaget i lang Tid og fremdeles indtager overfor den nuværende Regering.

Jeg vil vedblive at være den samme bestemte Modstander af alle de ofte smaa-lige, ofte ukloge og ofte endogsaa hensynsløse Angreb af politisk Natur, som der rettes mod den nuværende Regering. Jeg vil vedblive at indtage den samme loyale Holdning overfor den i ethvert Spørgsmaal, hvor jeg kan være hensynsfuld mod den, som jeg hidtil har været, men jeg vil ganske vist ogsaa hævde min Selvstændighed i Spørgsmaal, hvor jeg ikke mener at kunne være enig enten med Regeringen eller dens Parti. Deri vil der ikke ske nogen som helst Forandring. Men naar jeg saa i øvrigt skal klargøre mig, hvorledes Stillingen har ført med sig, at vi ere komne til at staa saaledes til denne Sag, som vi ere, saa vil jeg først gøre en Bemærkning med Hensyn til den Maade, hvorpaa Sagen er bleven forhandlet i den seneste Tid. Jeg skal nu ikke gaa tilbage til de Udtalelser, der ere faldne fra mange forskellige Sider i meget moderat Retning, snart i Pressen og snart fra Talere her, thi vi kunne jo alle forandre vor Opfattelse. Det er just ikke dette. Men jeg vil minde om, at selv Regeringen, da den forelagde sine Skattelove kort Tid efter sin Tiltrædelse, dog tænkte paa at skabe Garantier ved de bekendte Laaseparagraffer, som der den Gang var Tale om. Og jeg vil ogsaa minde om, at det Forslag om denne Sag, som Regeringen forelagde i 1903, var det vel, jo ikke var nær saa vidtgaaende som det nu foreliggende. Men jeg vil endvidere minde om, at da saa dette Ting ved denne Sags Behandling med det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Anders Nielsen) som Ordfører havde vedtaget blandt andet de 2 Bestemmelser om at give Valgret til Tyende og til Kvinder, da udtalte det ærede Medlem som Ordfører paa sit Partis Vegne sig med høj Grad af Maadehold om disse Bestemmelser. (Afbrydelse.) Ja, jeg sigter til de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds, hvorom det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen) i sin Tid ogsaa udtalte sig med en ganske anden Grad af Maadehold, end han har talt i disse Dage. Jeg sigter nærmest til de Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds; og det ville alle erindre — det